

Izhaja vsaki dan. —
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih o 7. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 nov. 16 kontov v mnogih točkah v Trstu in okolici. Ljubljani: Gorci: Celji, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 7. zvečer. — Cene oglasov 16 st. na vrsto peti; poslanice os. artnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko

V edinosti je moč

Naročnina znaša
za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Naročbe brez doplačila naročnine se upravlja ne oziroma domaj na se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnina, oglaševanje in reklamacije se pošiljajo na upravo lista
JEDINIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom) — Odjatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik in sorodni list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Pošto-branilnični račun št. 841.652.

Brzobjavne vesti.

Brnski mestni svet.

BRNO 17. Brnsko mestno zastopstvo je znižalo službeno dobo občinskih uradnikov na 35 let.

Predsednik kraljeve kurije Szabo umirovljen.

BUDIMPEŠTA 17. Predsednik ogrskega najvišjega sodišča, kraljeve kurije, Nikolaj Szabo, je umirovljen. Istočasno mu je podeljen veliki križ Stefanovega reda.

Črnagora.

CETINJE 17. Vojni minister Plamenac je podal svojo demisijo. Knez Nikolaj je demisijo vsprejel ter je svojemu dolgoletnemu ministru v laskavem pismu izrazil svojo zahvalo.

CETINJE 17. Danes se je sestala novoizvoljena zbornica ter je starostnim predsednikom izvolila popa Dulovića. Izvolila je tudi verifikacijski odsek za pretresovanje mandatov. Minister za notranje stvari Petrović in minister unanijih stvari Vuković sta podala demisijo.

Italijanska zbornica.

RIM 17. Zbornica je razpravljala o trgovinskem modus vivendi s Španjo. Ministerski predsednik je vsprejel dnevni red z izjavo, da zbornica odobruje splošno politiko vlade ter preide na dnevni red glede posvetovanja o modus vivendi. Ministerski predsednik je izjavil, da poda ostavko, ako tudi en del zavrže dnevni red. Zbornica je vsprejela prvi, zavrгла pa drugi del dnevnega reda.

Maroška konferenca.

PARIS 17. Ker je Algeiras premalo mesto da bi v njem našli stanovanje vsi diplomati, se bo maroška konferenca vršila v Madridu.

Francoski senat.

PARIZ 17. Francoski senat je v svoji večerajšnji seji vsprejel proračunski provizorij, na kor je zaključil svoje zasedanje.

Mirovna konferenca v Hagu odgodjena.

LONDON 17. „Daily Telegraph“ poroča iz Haaga: Nova mirovna konferenca je odgodjena na nedoločen čas. Vzrok temu ni upiranje Švice, kakor se je oficijelno objavilo, marveč želja carjeva, da se konferenca prej ne sestane, dokler se v Rusiji ne povrne mir.

Grški kralj v Atenah.

ATENE 17. Kralj Jurij se je povrnil semkaj. Kralj vsprejme danes opoldne Rallija, da se pogovori z njim, kako bi se rešilo sedanjo krizo.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Izgovorjeni roman Avgusta Šenoa — Našle 1 in dovršil I. E. Tomić.

Prevaj M. C. — O.

Godec gode, gumbi zvenketajo, noge poskakujejo, zemlja se trese. Kolo gre naokolo, sedaj počasi, [korak za korakom, skoro misli, da se noge vlečejo, glava se ziblje počasi, a kite deklet se premetavajo sem in tja po hrbtu — sedaj se potiska kolo hitreje in hitreje, noge se premetavajo, da jih nisi ne vidiš, glave dekliške se premetavajo kakor glave v vetru, a kite skačejo po ramenih, kolovodja pa dviga svojo glavo ponosno, bože moj, čuden kolovodja — svečenik Stipe, župnik omiški, bel kakor ovca, raven kakor jelka, trd kakor kamen, in preživel je že sedemdeset let koledarja. Čudo bože, ali resnica, ljudje. Prijel je najlepšo in najmlajšo deklico, pak se vil, vil da so se gospoda na zemlji in zvezde na nebu smejali od veselja. In vsakemu gostu je svečenik Stipe nazdravil zdraviljo v slavo in čast, ker mu je

Demonstracija združenega brodovja proti Turčiji končana.

CARIGRAD 17. Ker je glede finančnega pravilnika prišlo do sporazumljenja ter je turška vlada tudi izvršila vse zahteve, ponchajo demonstracijske odredbe velevali na otoku Lemnos. Danes ali jutri se vojaške čete evropskega brodovja umaknejo iz Mitilene.

Dogodki na Ruskem.

Poročnik Schmidt.

BEROLIN 17. Kakor poroča „Lokal Anzeiger“, so čuvaji poročnika Schmidta, voditelja puntarjev v Sebastopolu, pustili, da je pobegnil iz ječe.

Tatarji beže iz južne Rusije.

BEROLIN 17. „Wolfen bir“ poroča iz Carigrada: Semkaj je dospelo 4000 mohamedanskih in tatarskih beguncev iz južne Rusije in iz Krima. S pomočjo ravnateljstva Bagdadske železnice se jih nasedli ob železniški progi, v to svrhu je turška vlada dovolila 50.000 frankov.

Predsedstvo zveze poštne in brzobjavne uradnikov aretovano.

BEROLIN 17. Iz Moskve poročajo: Čeravno je brzobjavna in poštna zveza skoraj popolnoma vzpostavljena, je bilo vendar po noči novoizvoljeno skupno predsedstvo zveze ter kongresa delegatov brzobjavnih in poštne uradnikov aretovano, ravnotako tudi neki dr. Stolkim, v čegar stanovanju so se večkrat uradniki zbirali.

Car namerava odpustiti Witteja.

BEROLIN 17. Glasom poročila „Berliner Tageblatt“ iz Petrograda, išče car naslednika Witteju. Zatrjuje se, da utegne postati ministerski predsednik Gučkov ki je član moskovskega zemstva. Gučkov se je podal v Carskoje selo, kjer je imel s carjem razgovor, ne da bi bil Witte zato vedel.

Državna Duma.

KRAKOV 17. „Glasu Naroda“ poročajo iz Varšave: Gubernijska oblastinja je prejela iz Petrograda nalog, naj ustavi predpriprave za volitve v državno dumo. Iz tega se sklepa, da bo odredba razširjena oziroma da bo rok za sklicanje državne dume odgodjen na poznejši čas.

Punt v Livoniji.

BEROLIN 17. „Lokal-Anzeiger“ poroča iz Rige: Vse tovarne so se pridružile štrajku. Elektrarno stražijo vojaki. V soboto po noči je 300 letiških delavcev skušalo udreti v vodovod. Prej sta dve osebi

bilo grlo glasno, glava polna domišljije, da je sipal pesmi kakor iz rokava. Že je proslavilo kolo Hrvoja, že Ivaniša, a tudi gospe Vladislavo, potem pa je začel kolovodja, kar mu je grlo dalo:

Što se ono po pučini vije,
Nije živo, suho drvo nije.
Vije mi se, liepo se zeleni,
Pliva vianac niz more neveni,
Pliva skače, mučno mu je stati
Rad je prispjeti, a na ruke biele
U koje ga srećica namieni,
Rad je pasti a na liepu glavu,
Liepu glavu gize djevojke,
Što no sieva medju djevojkama
Ko medj zvjezdama sjajna mjesceca.
Što no slavi Boga velikoga,
Ter joj dađe mladjana jnuka,
Komu ravna nije u tri carstva,
Plivaj vianče, liepi ti nevenče,
Plivaj vianče do Omiša grada
A na krilo Angjele djevojke,
Pa ju kiti i dragotom miti.
Sve za ljubav dičnomu junaku,
Sve u slavu Andji, Berislavu!

Kolovodja je dopel glasno in glasno so vskliknili gospoda v en glas.

— Bog dal dobro srečo! Živela mlada!

Ali mladega para ni bilo v kolu. V zatišju parka tik mestnega zidu, od koder si mogel pregledati vse to sijajno morje naše, je stala Angelija, je stal Berislav, a

v častniški uniformi želela vstop, toda straža je izjavila, da ima strog ukaz, da sme pustiti v vodovod samo častnike svojega polka. Pol ure pozneje so delavci skušali ulomiti vrata. Vojaštvo je streljalo ter ubilo 12 ljudi, drugi so zbežali.

Požigalci hodijo v skupinah po ulicah. Udrli so v lesene hiše moskovskega in mitavškega mestnega dela, ki sta kmalo nato začela goreti.

Letiški revolucionjski odbor drži zasedene vse dovozne ceste. Konje prihajajočih vozovnikov pobijajo, meso polivajo s petrolejem, živila kvarijo. Nastala je velika draginja živil. Pričakuje se vojnih ladij iz Libave. Ulice so prazne, trgovine zaprte.

Ustaja u Livoniji.

PETROGRAD 17. Južna Livonija je v popolni ustaji, ustaši so zažgali mnogo gradov. Vstaja prehaja tudi v severno Livonijo.

Poboljšek železničarjem.

PETROGRAD 17. Državni svet je dovolil, da se stavi v proračun 16 milijonov rubljev v svrhu, da se poboljša položaj železničarjev.

Osem časopisov zaplenjenih.

PETROGRAD 17. Zaplenjenih je bilo 8 petrograjskih časopisov, ker so priobčili manifest sveta delavskih odposlancev, ter ne bodo do sodnijske razsodbe smeli več izhajati. Glavni uredniki so bili aretovani, toda proti kavciji izpuščeni na svobodo.

Drobne politične vesti.

K otvoritvi ogrske zbornice. Iz Budimpešte poročajo: V političnih krogih se govori, da pride jutri, dne 19. t. m. ob otvoritvi parlameeta v zbornico tudi ministerstvo, da v interesu pravne kontinuitete pozove stranke naj dovolijo državne potrebe ter rešijo važne stvari, kakor so vprašanje volilne pravice, volitve v delegacije itd. Neverjetno je pa, da prične opozicija, sodeč po današnjih okoliščinah, razpravljati o omenjenih predmetih. Pesti Hirlap pravi, da sploh vlada ne predloži zbornici volilne reforme.

Avstrijski tiskovni zakon. Kakor poroča neki dunajski list iz parlamentarnih krogov, vsprejme takoj po božičnih počnicah tiskovni odsek novi tiskovni zakon, ki ga potem odobri tudi zbornica.

Prihodnji papežev konzistorij se bo, kakor javljajo iz Rima

med njima škof Pavel. Živo je držal Berislav to milo belo roko v kateri je bila vsa sreča njegovega življenja; ta roka se mu ni odtezala, ampak le stresala se je od časa do časa. Nemo je gledal junak lepi deklici v obraz, ožarjeni z zlato mesečino in bilo mu je, kakor da vidi pred seboj belo Vilo iz Gorice, ki je prišla k njemu, da ga posveti, da ga ponese v zvezdnate kraje. A ona, Angelija? Črni očesi sta jej blesteli kakor draga kamena, blodili po valovih sinjega morja, letali po modrem nebu, kjer so cvetele zlate zvezde, a slednjič sta se ti črni mili očesi povračali na Berislava pogledom toli ljubkim, živim in žalostnim, kakor da je hotela reči:

— Junak moj! Zeleni venec moj! Lepo je morje, kjer se preliva v sto blestečih luči, lepo je modro nebo in zlate mu zvezde, ali lepši si ti dražji si ti, zvezda moje sreče, nebo mojega življenja, morje moje ljubezni. Moj si, moj — ali kedaj? Kedaj?

To jej je čital Berislav iz krasnega očesa, v katerem se je pojavil biser — solza. Že je hotel ziniti, da spregovori o ljubezni, ali v ta hip je zaorila od grada pesem kolovodje:

„Što se ono po pučini vije“.

(Pride se.)

vršil meseca januarija oziroma februarja. Na tem konzistoriju izroči papež novina kardinaloma Samassi in Spinoli kardinalski klobuka ter bo imenovano 17 novih francoskih škofov.

Pisma iz Prage.

(Izvirni dopis).

Dne 8. grudnia 1905.

(Dalje).

Poslanci vseh čeških strank so izdali na narod naslednjo proklamacijo:

»V zadnjem času se opaža, da je v Pragi ljudi, ki uporabljajo vsako najmanjše priliko v to, da rujejo proti kral. glavnemu mestu Pragi načinom, ki mu ni primera in to samo iz tega vzroka, ker je Praga češka in stoji v ospredju narodnega in političnega gibanja. Moglo se je torej pričakovati, da se bo tudi veličastna narodna manifestacija dne 28. listopada za enakost državljansko, ki je podala zopeten dokaz o sili in politični samosvesti češkega naroda, izrabljala za provokacije. Pojedini pojavi, ki se pokazujejo o vsakem velikem gibanju narodnem in političnem, kakoršni so na dnevnem redu vsakega velikega mesta, stvari, ki jih izmišljajo ljudje grdeči to gibanje, so vnovič povzročili da se zopet širijo o Pragi in o nje okolici strašljive vesti v ta namen, da bi priklicali nad češki narod oboroženo moč.

Varnostni uradi, ki so po lastni krivdi izgubili avtoriteto, verujejo preradi takšnim vestem; da, podoba je, kakor da čakajo prilike, da bi svojo avtoriteto zopet uveljavili.

Zastopniki češkega naroda, ki smo se v svoji proklamaciji dne 28. listopada 1905 v praški občinski dvorani z odločnimi izrazi zavarovali pred kakeršnim-koli rušenjem javnega miru po neodgovornih življih — odklanjamo z največjo odločnostjo to kaznjivo rovanje proti Pragi in narodu češkemu in proglašamo pred vso javnostjo, da se ni zgodilo ničesar, kar bi opravičevalo kakšne izredne varnostne odredbe.

Narod češki in vsi njegovi poslanci, brez razlike strank, so pripravljeni kar najizraziteje tudi nadalje voditi boj za politična svoja prava in se v tem boju ne dajajo plašiti ni diktatorskimi grožnjami, niti ne razširjevanjem neresničnih vesti.

Na Dunaju, dne 6. grudnia 1905.
Bečvář, Brdlik, Bromovský, Březnovský, Čípera, dr. Dvořák L., Dvořák V., dr. Dyk, dr. Fiedler, Formánek, dr. Grégr, Hájek, Heimrich, dr. Heller, dr. Herold, Hovorka, Hrubý V., Kaftan, Karbus, dr. Klumpar, Koenig, dr. Kramář, Kratochvíl, Kulp, dr. Lang, Loula, Maštálka, dr. Pacák, dr. Pantůček, Pospíšil, dr. baron Pražák, Reichstädter, Rozkošný, dr. Ryba, Ryšánek, Skála, dr. Sláma, Sokol, dr. Stránský, Svobila, dr. Šilný, Špindler, Sránek, dr. Veleba, Vychodil, dr. Záček, Kubr, Prásek, Rataj, Staněk, Zázvorka, dr. Baxa, Fresl, Choc, Křofác, Holanský, Udrzal, Sternberg, dr. Plaček, dr. Koudela, dr. Hruban in P. dr. Stojan.

(Zvršetek pride.)

Boj za slovenske matrike.

V »Miru« čitamo o nastopnem dogodku, ki je značilen za duh, ki veje na knezoškofjskem ordinarijatu v Celovcu.

Kakor smo že omenili, je izšel pred kratkim uradni odlok knezoškofjskega ordinarijata krškega, v katerem se nekaterim, ne pa vsem župnikom, oziroma provizorjem slovenskih župnij zapoveduje, da se morajo odslej voditi župne matrike v nemškem jeziku, dokler e. k. vlada ne izda svojega tozadevnega navodila. Med

tem pa se je dogodil v Celovcu slučaj, o katerem nam soudeleženec sledeče poroča:

»Dne 3. decembra se mi je porodil sin, katerega sem hotel dati krstiti in seveda tudi krst vknjižiti v predmestni župni cerkvi sv. Lovrenca v Celovcu. Ker sem pa vedel, da je izšla pred kratkim okrožnica knezoškofijskega ordinarijata, da se morajo matrike za nedolgočasen čas voditi samo v nemškem jeziku, in ker sta že lani krst in vknjižba mojega prvega otroka povzročila mnogo hrupa, sem hotel sedaj stvar, ki je ob enem splošne važnosti za slovensko uradovanje župnih uradov v slovenskem in jezikovno mešanem delu Koroske, dovesti do odločitve in sem zato naslovil na prevzvišenega g. kneza in škofa celovskega, dr. Kahna, sledeče pismo:

Vaša Prezvišenost,
milostivi knez in škof!

Podpisnemu se je narodil včeraj, dne 3. t. m. j. sin, kateri naj bi se krstil v župni cerkvi sv. Lovrenca v Celovcu, ker podpisani stanujem v tej župnji. Podpisani sem Slovenec, moja soproga je Slovenka, in prvi najin otrok je bil lani krščen v mestni župni cerkvi sv. Egidija po slovenskem obredniku in tudi slovensko vknjižen v krstno knjigo. Enako želim tudi sedaj, da se moj novorojenec krsti in vknjiži slovenski.

Ker pa je ravno v zadnjem času izšel neki odlok preč. knezoškofijskega ordinarijata, vsled katerega naj bi bilo slovensko vknjiževanje v matrike zabranjeno, obračam se tem potom na Vašo Prezvišenost, ki se je v svoj čas izrekla, da imamo Sloveni pravico do slovenskih matrik, in prosim, da Vaša Prezvišenost kot predstavitelj najvišje cerkvene oblasti v deželi izreče odločilno besedo, da se sme krst mojega otroka vknjižiti v župnih matrikah župne cerkve sv. Lovrenca v Celovcu v slovenskem jeziku in to tembolj, ker je župnija sv. Lovrenca v šematizmu krške škofije izkazana kot dvojezična.

Ako bi se morda našel vzrok, vsled katerega bi bila slovenska vknjižba nemogoča, bi bil podpisani prisiljen vložiti pritožbo na c. k. ministerstvo notranjih zadev in, žal, počakati toliko časa s krstom, da bi bila ta pritožba ugodno rešena.

V nadi, da bo Vaša Prezvišenost blagovolila z ozirom na resnost stvari, zadevo rešiti v najkrajšem času, morda že tekom jutrišnjega dneva, prosim blagohotno pismenega obvestila, se zahvaljujem v naprej za ugodno rešitev in sem

Vaši preuzvišenosti
najudanejši
Anton Ekar.

Celovec, dne 4. decembra 1905.

Ker nisem dobil do danes, dne 9. decembra, nikakega odgovora in je stvar gotovo nujna, šel sem danes osebno po odgovor. Prevzvišeni knez in škof me je sprejel prijazno, ali mi popolnoma odločno zavrnil mojo prošnjo za slovensko vknjižbo, češ, da ne kaže zopet razburiti duhov. Priznal je, da on osebno gotovo nima čisto nič proti slovenskim matrikam, da bi mu bilo celo ljubo, ako se dajo Slovencem v tem oziru njihove pravice, katere imajo po naravnem in tudi državnem pravu, členu 19. državnega osnovnega zakona, toda matrike so obenem tudi javni, državni zapisniki in zato ima tudi vlada odločevati v tej stvari. Dvakrat je že v zadnjem času v stvari matrik zahteval knezoškofijski ordinarijat izjavo deželne vlade, pa do danes še ni bilo odgovora. Ordinarijat in škof sam pa ne more vzeti vse odgovornosti na svoje rame. Slovenci imajo polno pravico do slovenskih matrik, ali — summum jus, summa injuria. Že z nemščino je huda pri izpiskih matrik, kajti tudi te ne razume vsak, kaj pa šele z izpiski, če so slovenski. Čemu torej **hujskati** (Hetze)! V tem pogledu naj bi se ravnali po besedah sv. Pavla v prvem listu do Korinčanov: »Jed nas ne priporoči Bogu... Glejte pa, da ne bo morebiti vaša prostost pohujšana je slabim. Torej, če jed pohujša mojega brata, ne bom jedel mesa vekomaj, da svojega brata ne pohujšam«.

Z drugimi besedami povedano, se pravi to, ne zahtevati slovenskih matrik, dasi ravno imamo pravico do njih, da ne pohujšamo — razburimo — Nemcev, ker vse naše skupne sile je treba porabiti v boju proti sovražniku vere. (Zvršetek pride).

Domače vesti.

Poštne položnice je priložila naša uprava današnji številki vsem cenjenim naročnikom, ki naj jih blagovolje porabiti pri ponovitvi naročnine.

Gosp. namestnik princ Hohenlohe je imenovan tajnim svetovalcem.

Rokovnjači. Že parkrat lani se je ta narodna igra uprizorila na odru »Narodnega doma«, a vzlic temu je včeraj privabila zopet mnogoštevilno občinstvo. Dvorana je bila popolnoma zasedena. Igralo in pelo se je izborno. Izlasti je občinstvo v harno ploskalo ljubljanskemu gostu g. Ant. Verovščku — Blažu Mozolu — kateremu je bil tekom predstave podarjen lep lovorov venec. Pohvaliti je tudi režiserja dram. društva g. Jakoba Štöke, katerega neumornemu trudu je pripisati, da se je igra tako dobro izvršila.

Shod v gledališču „Fenice“. Včeraj se je vršil napovedani shod v protest proti odredbi šolske oblasti, glasom katere mora šolska mladina vsako nedeljo, spremljana po učiteljih, prisostvovati službi božji. Shod je bila sklicala umirojoča liberalna stranka. Napovedan je pa bil shod za 11. uro predpoludne v gledališču „Fenice“.

No, že ob 10. uri so bili pristasi socialno-demokratske stranke zasedli vse gledališče, a ko so prišli liberalci pod vodstvom sklicatelja odvetnika dra. Mraka, so se mogli le tu pa tam vrniti mej socialne demokrate, proti katerim so bili oni jako slaba manjšina.

Govorili so razni govorniki, eden teh je tudi predlagal neko resolucijo, katera pa ni niti prišla na glasovanje. Socialisti namreč niso bili zadovoljni z neko točko resolucije, vsled česar je sklicatelj in predsednik shoda predlagal, da se resolucija modificira. Ko je pa potem hotel govoriti dr. Srečko Venezian, so zaorili po vsem gledališču razni vskliki proti njemu. To vam je bilo vpitja, zvižganja in ropotanja! Bil je tak šum, da dr. ne-Srečko ni mogel do besede.

Višji policijski komisar dr. Anton Pehotsch, ki je na shodu zastopal vlado, videč, da šum ne jenja ampak vedno narašča, je shod razpustil. Za tem so udeleženci shoda zapustili gledališče, a pred gledališčem je prišlo mej liberalci in socialnimi demokrati do — pretepa, ki pa ni imel hudih posledic.

Shoda se je vdeležilo — kakor so nam sporočili — kakih 3000 oseb.

Nekaj z naših pošt. Gosp. J. R. je naročil pri neki veliki dunajski trdki za 71 K blaga. Naslov trdke je povzel iz tiskovine, doposlano mu z Dunaja. Čez par dni potem, ko je bil odposlal novce, na ta naslov, mu je pošta vrnila svoto z opazko, da je naslovljenec na Dunaju nepoznan!

Sedaj je gosp. R. pisal omenjenemu dunajskemu trgovcu in mu naznanil, da ga (dunajskega trgovca) dunajska pošta ne pozna!

Mi menimo, da so se na Dunaju bržkone vstrašili slovenskega naslova. Naš R. je namreč napisal slovenski naslov. Ime ulice pa je napisal nemški.

Gosp. R. nam poroča o še enem zanimivem slučaju. V času, ko so se minule jeseni vršile orožne vaje in je bil tukajšnji pešpolk v Kamniku na Kranjskem, je g. R. poslal nekemu naredniku neko svoto denarja. Naslov je napravil tako natančno, da ni moglo biti dvoma o osebi. Naslov je bil tako le napisan: »Gosp. J. J. c. in kr. narednik pri polkovni godbi pešpolka št. 97, Kamnik«.

Denar je bil gosp. R. vrnjen z opazko, da je dotičnik nepoznan! Kasneje je gosp. R. še dvakrat odposlal dotično svoto na omenjenega gospoda in je zraven kraja, kjer se je nahajal polk, še dostavil: »Sedaj na orožnih vajah«, toda denarji so bili vselej vrnjeni z opazko, da je naslovljenec nepoznan!! Tri dni potem, ko je bil že polk v Trstu, je gosp. narednik vdobil tretjkrat vrnjeno svoto!!! Brez komentarja.

Za rezerviste. Vsi rezervisti, ki so bili asentirani leta 1895. (izvzemši oni, ki in kr. vojne mornarice) in ki z 31. decembrom t. l. prestopijo v deželno brambo, se morajo, — so li pristojni v Trst ali ne — s svojimi vojaškimi potnimi listi tekom meseca januarja prijaviti na magistratu, v

oddelku za vojaške stvari, ulica della Muda vecchia št. 2. III. nadstropje.

Kedo je temu kriv? Pišejo nam: Te dni je prišla v neki tukajšnji slovenski urad neka gospica, ki je začela govoriti in je trdovratno nadaljevala z blaženo laščino. Uradnik, ki pozna njene slovenske starše, jo je vprašal, da li ne zna slovenski? Odgovorila je zopet v laškem jeziku in rekla, da zna, toda ne pravilno. Vprašana je bila dalje, kam da je zahajala v šolo? Odgovorila je, da — v slovensko k sv. Jakobu!!! Ako se dodamo, da je dotična drgnila o, reci šest let, klopi slovenske šole, nam ne gre v glavo, da bi ta mladenka ne znala pravilno slovenski! Opravičeno vprašujemo torej: kdo je kriv temu? Gotova stvar je, da so glavni krivci starši, ali dozdeva se nam, da bi tudi v šoli ne smeli samo učiti nasega jezika, ampak da bi morali tudi nekoliko intenzivneje gojiti **ljubezen** do slovenskega naroda in jezika!

Nas boli, ko moramo doživljati sličnih, za našo narodnost sramotnih in zelo škodljivih slučajev.

Te vrstice so napisane z edinim namenom, da bi take neverjetnosti postale nemogoče, zato naj dotični poklicani faktori blagohotno upoštevajo to opomn. Radi enega samega slučaja gotovo, ne bi bili prišli za pero. Ker pa poznamo več takih slučajev, nismo mogli drugače, nego da smo spregovorili resno in odkrito besedo.

Za Strossmayerjev spomenik v Osejku je tamošnje mestno zastopstvo dovolilo 6000 kron.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. do 14. decembra 1903 je prišlo v Opatijo 6327 tujcev. Od 7. do 14. dec. je naraslo 234 oseb. Dne 14. dec. je bilo navzočih 728 oseb.

Velika nesreča z avtomobilom. Pozno po noči smo zvedeli, da se je sinoči okoli 6. ure zgodila velika nesreča z avtomobilom nekje blizu Štorij, onkraj Sežane. Nismo mogli zvedeti ničesar, kako da se je zgodila ta nesreča. Povedalo se nam je le, da sta dva človeka ob življenje, a dva da sta težko ranjena. Avtomobil da je bil g. Pollacka.

Jutri bomo poročali kaj več.

Odbor pevskega društva „Kolo“ bo imel jutri redno sejo. Podpisani vabi vse odbornike in namestnike, da se gotovo odzovejo temu pozivu.

Predsedništvo.

»Škrata« je izišla št. 50.

Loterijske številke izžrebane dne 16. t. m.:

Gradec	64	80	46	2	76
Dunaj	19	71	73	22	18

Razne vesti.

Krematorij v Budimpešti. V Budimpešti se snuje društvo, ki namerava po vsej Ogrski osnovati krematorije, to je posebne zavode za sežiganje mrtličev. Arhitekt Pogany je odposlan na naučno potovanje v Gotho, Maine, Pariz in Milan, da razgleda in prouči ureditev tamošnjih krematorijev. Osnovatelji budimpeškega krematorija sestajajo iz ljudi visokega položaja, umetnikov in pisateljev.

Politika in ženitbe. Ogrski statistični urad je za mesec oktober priobčil podatke, iz katerih je razvidno, da se je v tem mesecu na Ogrskem sklenilo 3800 ženitev manj, nego meseca oktobra 1904. Glavni vzrok je politična kriza, oziroma pridržavanje vojakov v aktivni službi, ki so že tri leta odslužili. Večina kmetijskih fantov se ženi še le po dovršenju aktivne vojaške službe.

Alice Roosevelt, hči predsednika severnih ameriških Zveznih držav, se je zaročila s členom kongresa Nikolajem Longworthom. Longworth je spremljal Alice Roosevelt na njenem potovanju po vzhodni Aziji.

Najbolja goba za zamaške prihaja iz Alžirja. V tej deželi je 600 000 hektarjev probkovih hrastov (Quercus ruber).

Otroci na švicarskih železnikah. Da se izogibajo prepričani na železnikah glede starosti potujočih otrok, so švicarske družbe uvedle merjenje otrok. Otroci, ki niso visoki 60 centimetrov, ne plačajo voznine, oni, ki pa ne dosežajo visokosti 1½ metra, plačajo samo polovično voznino.

Amonijak je izvrstno sredstvo za gnojenje. Eno žličico amonijaka je zmešati v treh

litrih vode in se s to mešavico enkrat tednu dobro zaliva rastline šest tednov zaporedoma. Vsled tega bo opaziti boljše raščo, in mešavica bo uplivala tudi na barvo cvetja.

Popolnoma doraščen slon zamore zložno na svojem hrbtu nositi 3000 kilogramov.

Japonskim vrtnarjem se je posrečilo vzgojiti vrtnice, ki je pod solničnimi žarki rdeča, v senci pa bela.

Zalivanje melonov z mlekom. Neki blizu Marsilje nastanjeni kmet je opazil, da so bile njegove melone, če jih je zalival z mlekom, za polovico debeleje nego navadno. Omenjeni mož je že na raznih poljedelskih razstavah dobil za svoje melone prvo nagrado.

Brodovje parnikov na zemlji. Najnoveja poročila pomorskih oblastnih podajajo število in vsebino tonelat parnikov najvažnej h dežel na svetu. Na čelu te liste je Angležka 57.699 parniki, Nemčija jih ima 1483, mala Norveška približno 1038; nobena druga dežela jih nima nad 1000. — Vsebinsa tonelat znaša za Angleško 13.999.000, za Nemčijo 2.891.000. Francoska, Norveška in ameriške Zvezne Države imajo vsaka približno nekaj nad 1.000.000 tonelat.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (nasproti hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolske poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Hočete se prepričati?

Obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 (vokal Torrente). ul. Poste Nuove 5 „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke in kostumov za otroke. Površniki, močne jope, kožuh, paletot - ranglan. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski liden. Nepremočljivi plašči (pristni angleški). **Spoojaliteta:** blago tu in inozemskih tovarn. Izgotavljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Nad 40-leten uspeh.

Najstarejša medicinska specialiteta naše pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogolunjene sladke skorje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikovane z kolajnami in diplomami na prvih mednarodnih razstavah.

Počastene se zaupanjem odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: grlobolu, kašlju, hripavosti, upadanju glasu, kataru.

Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobijo čist in svež glas.

NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V škatlicah: v lekarni „Prendini v Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

ALBERT BROSCHE

Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.

Trgovina s kožuhovino in kapami.

odlikovana na razstavi v Trstu

Velika zaloga kožuhovine in čipk (kap) za civiliste in vojake.

Sprejema poprave z največjo točnostjo in skrbnostjo.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. 1

po zelo nizkih cenah.